

VERSLISTA

verslista@googlegroups.com

ASSZOCIÁCIÓK ÁSVÁNYOKRA

A Verslista kiadványa PDF-ben – 2017

JÁSPIS

Dobó Georgina (Canses): Fekete jáspisok

Feketék a jáspisok, mint a márvány, melyek sírodat borítják.
Halkan énekel a tél, mikor fázik, vacog a dér.
Fagyos estéken csak ülünk és beszélünk.
Csak ülünk, és még most sem értjük,
Nem értjük a meséket, mert nincsenek álmaink.
Nem értjük a regéket, mert szürkülnek vágynak.
Nem akarjuk már a jót mindenáron, mert a világ rosszra tör.
Hiába nevelnek a jóra! Nem segít! Nem segít!
Még ennél is jobbnak kell lenni, hogy befogadjanak.
Vagy végleg kiteszítanak.

- *Gondolatok Villon Ellentétek c. balladájára: „mert befogad és kiteszít a világ” -*

Magyar Eszter: A jáspis ereje

Elhagyatottnak, szomorúnak érezte a vidéki, kisvárosi hotelt, miután a fiatal pár elutazott nászútra, és a vendégsereg is távozott. Csak az utolsóként maradt örömszülők hátát látta a földszintre érve, amint a hatalmas, díszes ajtót becsukva maguk mögött, kiléptek az utcára. Egyedül, gondolataiba merülve lépett a recepcióhoz, hogy ő is kijelentkezzen. A nász néppel eseménydús, vidám hétvégét töltött együtt barátnője esküvőjén, nehezen szánta rá magát a búcsúra. Szívesen elidőzött volna még kicsit, elszakadva a valóságtól, menyasszonyi ruhába képzelve saját magát, de nem maradhatott tovább.

Amint odalépett a pulthoz, leadni szobakulcsát, máris ott termett egy alkalmazott, hogy szolgálatára álljon.

- A 203-as szobában voltam - mondta, egy mély sóhajtás kíséretében - Csillag Aliz - fűzte hozzá.

ASSZOCIÁCIÓK ÁSVÁNYOKRA 03.

- Igen, tudom - sietett a válasszal a csinos, magas, fekete hajú, barna szemű férfi. - Hagytak itt az ön számára valamit - hajolt le, és a pult alól elővett egy kis dobozt. - Tessék, ez az - tette a lány elé -, a menyasszony kért meg, hogy adjam át.

- Köszönöm, de nem értem - vette el tétova mozdulattal a gondosan becsomagolt ajándékot. - Biztos benne, hogy az enyém? - kérdezte, de ekkor meglátta barátnője kézírásával nevét egy kis kártyán, a dobozon, a maslira kötve. - Úgy tűnik, tényleg nekem szánták - mosolyodott el. - Még egyszer köszönöm. Viszontlátásra! - köszönt el a férfitől, aki kissé rajta felejtette szemét a kedves lányon.

Aliz egy pici, egyszemélyes ásványboltban dolgozott eladóként, amit saját birodalmának tekintett. Nem unta meg nézegetni a sok szépséget, kvarcokat, gyöngyöket, a sokféle kristályt, töretlen lelkesedéssel tisztogatta, rámolgatta őket, alakította a kirakatot, rendezgette a polcokat. Gyerekkora óta rajongott a kisebb-nagyobb kövekért, bárhol járt családjával, mindig gyűjtötte az érdekes, különös formájú darabokat, így otthon saját kis gyűjteménye is folyamatosan gyarapodott. Számára legkedvesebb ásvány a jáspis volt.

Korábban szeretett volna a Föld kincseiről tanulni, de szülei nem nézték jó szemmel a szerintük bizonytalan jövőjű pályát. Az érettségi után azonban Aliz saját kezébe vette sorsát, elköltözött otthonról, és legjobb barátnőjével közösen kibéreltek egy lakást. Munka mellett végzett el egy ásványokról szóló tanfolyamot. Nem sokkal sikeres vizsgája után pedig rámosolygott a szerencse, amikor a belvárosban a tulajdonos keresett valakit, akire nyugodt lélekkel rábízhatja a kis üzletet.

Estéknként Szandrának is sokat mesélt a napközben történekekről, a vásárlókról, akiket mindig olyan szempontból osztályozott, hogy mit kerestek, min akadt meg a szemük.

- Melyik ásványt választod, megmondom, ki vagy! - nevetett, de tulajdonképpen komolyan gondolta, sőt valahol olvasott róla, hogy létezik ilyen teszt.

- Neked a jáspis választ majd párt is - legyintett ilyenkor barátnője.

- Igen, egyszer majd belép az üzletbe egy sötét hajú, barna szemű, magas férfi, vesz egy hatalmas vörös jáspist és megkéri a kezem.

- Elég súlyos az állapotod, de tudod mit, remélem, hogy teljesül az álmod - biztatta elnézően álmodozó barátnőjét Szandra.

Néha, partner híján, a két lány együtt ment moziba. Éppen egy régóta várt film bemutatójára készültek, Szandra az irodából, ahol dolgozott, igyekezett az ásványboltba, oda beszéltek meg a találkozót. Talán öt perccel zárás előtt érkezett, Aliz ki is készítette már a kulcsokat, hogy bezárja az üzletet, mikor egy fiatalember lépett be az ajtón.

- Szép napot! Látom, mindjárt lejár a nyitvatartási idő, de ígérem, hogy gyors leszek - emelte maga elé kezeit elnézést kérő mozdulattal, majd egyenesen odament a jáspisokhoz, kivette a legnagyobb, piros követ és a pénztárgép mellé tette, benyúlva zsebébe tárcájáért. - Ezt kérném szépen. - A két lányt nem a határozott választás lepte meg leginkább. Mindkettőjüknek eszébe jutottak otthoni beszélgetéseik, kicsit zavarba is jöttek, nem mertek egymásra nézni.

- Máris csomagolom - ocsúdott fel Aliz, s ahogy szemügyre vette a különös vásárlót, be kellett ismernie, hogy egyáltalán nem ő szerepelt álmaiban. A sötét haj is hibáztatott, szőkének, inkább talán erősen kopaszodónak lehetett mondani az álomlovagot, ahogy pedig kék szemeivel ránézett, bizonyossá vált, hogy egy új álmot kell kitalálnia magának.

- Köszönöm! - vette el a pénzt. - További szép estét kívánok! - bocsátotta útjára a határozott vevőt, csak eztán vette észre, hogy barátnője tekintetével követi a férfit, sőt még néhány pillanatig bambán néz utána.

- Hahó! - integetett kezével Szandra szeme előtt. - Elkésünk a moziból - rángatta vissza a valóságba barátnőjét. - Felejtsd el! Ez az én álmom, csak valami kunkor került bele - viccelődött, de már szedték is a lábukat, hogy le ne késsék a film elejét.

Szerencsére időben odaértek, éppen kezdték beengedni a közönséget a nézőtérre, s akkor jött az újabb meglepetés. A csodaszép vörös jáspist vásárló férfi ott állt előttük a sorban, mégpedig úgy tűnt, egyedül, időnként kissé komor arckifejezéssel háta mögé nézegetett, mintha várna valakire, aki azonban nem jött. Amint észrevette a két lányt, arcvonásai barátságossá váltak, kedvesen üdvözölte őket, s ha már így összszefutottak, be is mutatkoztak egymásnak. Tibor a mögöttük lévő sorban ült és persze az előadás után meghívta a lányokat egy finom italra.

A nevezetes nap óta éppen egy év telt el, ami elegendőnek bizonyult, hogy Szandra és Tibor összekössék az életüket. A vőlegény szülővárosában tartották a lagzit, onnan hazafelé tartva, a vonatúton idézte fel magában a szép emléket Aliz. Lopva belenézegetett táskájába, nehezen állta meg, hogy ne nyissa ki a kis dobozt, de legyőzte kíváncsiságát, megfogadta, hogy csak akkor bontja fel, ha hazaér a lakásba.

Amint átlépte a küszöböt, már nyúlt is az ajándékért, s végre kioldotta a maslit, felnyitotta a doboz tetejét. Mikor meglátta a Tibor által vásárolt jáspist a dobozban, nagyot dobbant a szíve. Valahol, halványan megjelent fejében a kósza gondolat, sejteni merte, hogy talán a követ ajándékozta neki a boldog pár, mégis elérékenyült, ahogy kezébe véve megsimította.

Az üzletben a vevőknek, érdeklődőknek, akik mindig figyelmesen hallgatták Aliz kövekhez fűződő magyarázatát, mi mindenre is képesek a színes és színtelen, csodaszép, apróbb és nagyobb darabok, a lány ettől kezdve teljes meggyőződéssel fűzte hozzá, hogy a jáspis még szerelmi ügyekben is segítséget nyújt.

Dobó Georgina (Canses): Jáspisok (Avagy mese habbal)

Egyszer a gyöngyöző tenger partján jártam, hol nem járt még napsugár.
Csak a halál.

Ködös, borús volt az idő. Kicsi ladikunkat hős kapitányunk lélekereje mentette meg. És én. Próbáltam nyugodt maradni, pedig a baj nagy volt.
Hatalmas.

Kicsi ladikunkkal sodródtunk a vad vizeken.

Látott-e már világ ekkora csodát? Pedig nem volt közel az Ararát.

Kapitányom nevére nem emlékszem, csak tündöklő szemére.

Feleségül kért, mit én akkor még nem értettem.

Nem maradt meg más belőle, csak gyöngyöző jáspis szeme.

Ki mentette meg hajóját?

Az aggódo felekezet.

Diana Soto: Jáspisoroszlánok

Álmok legelőjén vadászik,
aranyport érint kecses lába.
Emelt fővel lép ki eléjük,
és megfutamodik a gyáva.

Fogyó tűz lobban meg szemében,
kristályát dorgálja a reggel.
De lám, tűz üt ki a bozótban,
s mögüle lép elő az ember.

Üvölt a vad, fújtatva rohan,
beleremegnek az ezüsthák.
Dörrenésüket meg sem hallja,
szabad lelkét testébe zárják.

Ketrecben ébred zúgó fejvel,
feltápaszkodik, majd futni kezd.
De alighogy elindul, az ő
útjának oly hamar vége lesz.

Fájdalmában felüvölt, gyászát
tapsolják a két lábon járók.
Nem marad senki élő, csak ti,
megkövült jáspisoroszlánok.

Varga Katalin: Léleklánc

Évek óta viseltem már ezt a láncot. Nagymamámtól kaptam ballagási ajándékként. Vékony bőrszíjon egy apró jáspiskő. Talizmánom volt, hozzám tartozott...

Éreztem mágikus erejét. Hiszen Tolsztojnak is a szerencseköve volt. Vele relaxáltam is egy stresszes nap után.

Csak jókat olvastam róla. Ha napsütésben láttam barnás, színes ragyogását a jáspiskövemnek, feltöltődtem energiával.

S hogy miért írok róla múlt időben? Mert elszakadt a szíja. Egy jel volt ez.

Fél éve rám talált a szerelem. Talán ennek a kőnek is köszönhetem.

Csudásan indult a kapcsolatunk. Benne megtaláltam az ideális társat.

Egy szép nyári napon kirándulni indultunk az erdőbe, Nagyon jól éreztük magunkat kettesben.

Hirtelen tört ránk a vihar. Félelmetes volt a szél, a hajladozó fák. Szakadt az eső is.

Szerencsére találtunk egy menedékházat. Ide húzódtunk be párommal. Levettük átázott ruháinkat, szárítkoztunk, ahogy tudtunk. Itt vártuk meg a vihar végét.

Sajnos a kedvesem tüdőgyulladást kapott. Én csak náthás lettem.

Nagyon megijedtem, amikor kiderült, kórházba kell mennie.

Nagyon magas láza volt, nem tért magához akkor sem, amikor ott ültem az ágya mellett.

Azt mondta az orvos, az éjszaka kritikus lesz. Készüljünk fel a legrosszszabbra. Nem tudtam sírni sem. Úgy döntöttem, ott maradok vele. De előtte hazaszaladtam az én jáspiskövemért. Magamhoz szorítottam, eleredtek a könnyeim, sírva könyörögtem hozzá. Segíts az én kedvesemnek, gyógyítókövem! Neked nagy hatalmad van. Csak benned bízom.

Vittem be a kórházba, mint egy talizmánt. Vásároltam gyorsan egy ezüstitűt. Arra fűztem fel a jáspiskövet.

Megengedték, hogy ott maradjak vele éjszakára. Üres volt a másik ágy, de én nem tudtam lefeküdni.

Behunyit szemmel kapkodta a levegőt a kedvesem. A nyakába akasztottam a titűt. Fogtam forró, nyirkos kezét. Álomba sírtam magam az ágyára borulva.

Hajnalban arra ébredtem, a párom szólít:

- Jó reggelt, Drágám. Hát elhoztad nekem a kedvenc jáspisodat? De hát ez a tied!

Mind a ketten sírtunk, s elhatároztuk, ez a kő kettőnké marad örökre.

Az orvosok a gyógyszerekben hittek, az infúzióban.

Mi pedig tudtuk, a jáspiskő ereje és a szerelmünk gyógyította meg őt.

Dobó Georgina: Csak egy kő

Csak egy vöröslő kő a végtelenben!

Mily véletlen izzó szemeid lángoló tükre.

Szépség, báj és lágy kegyesség,

Kultúrákat felölelő végtelenség.

Czegény Nagy Erzsébet: A tökéletes szépség

Tested barna jáspisként
fénylett,
zöld jáspis volt szemed
sugara,
ajkad vörös jáspisban
égett,
hajad fekete jáspisban
lobogott,
te voltál a végzet.

De szíved hideg kő
maradt,
mit sem ért a tökéletes
forma,
büszkeséged kihívóan ült
arcodon,
bár arany jáspisként
ragyoghattál volna!

Holécziné Tóth Zsuzsa: A Szent Grál legendája

Családommal 2012 novemberében jártunk először Izraelben egy körúton, ahol nagyszerű idegenvezetőnk Simon Segali volt (eredeti nevén Székely László), egy több mint nyolcvanéves holokauszt túlélő, egy nagy tudású zsidó történész, aki kilenc nyelven beszél (közte Jézus nyelvét, az arámit is). A vele töltött nyolc nap óriási élményt jelentett számunkra, és annak, hogy 2015-ben ismét felkerestük a Szentföldet, nagy részben ő volt az „oka”. Egész úton - akár pozitív, akár negatív értelemben emlegette a zsidókat - mindannyiunk derűtségére különös hangszínnel fűzte hozzá a történeteikhez: „nahát, ezek a zsidók!” Bátran állíthatom, hogy lelkiekben szegényebbek lennénk, ha őt nem ismerhettük volna meg. Idős kora és szerzett betegségei ellenére töretlen hittel és örömmel vezeti a csoportokat, folyamatosan tréfálkozik, anekdotázik. Én őt mérgesnek még csak egyetlenegyszer láttam, és ennek a dühnek az egyik ostoba útítársunk volt az oka - erről szeretnék most mesélni. A jeruzsálemi tartózkodásunk egyik jelentős állomása a Siratófalnál tett látogatásunk volt, mégpedig nemcsak a föld felett látható fal és az ott egymástól paravánnal elkülönített férfi és női imádkozóhely megtekintése (Simon szerint azért kell különválasztani a hölgyeket a férfiak-

tól, mert egészséges férfiember nem tud úgy koncentrálni az Úrral folytatott beszélgetésre, ha közben a hölgyek keblét fixírozza), hanem az ún. rabbinikus alagút is. Ez az alagút a lerombolt második templom föld alá temetett fala mentén futott, és amíg gyalogoltunk benne, Simon a történelmi tényeket és a hiedelmeket egyaránt igyekezett mindenki számára közérthetően elmagyarázni.

Ahogy haladtunk a gyéren megvilágított, szűk és nagyon magas alagútban - ahol szintén sok hívő imádkozott -, időnként kiszélesedett a folyosó, és Simon ilyen helyeken megállt, és mesélt. Mesélt arról, hogy egyes hívők szerint a Szent Grál itt, a templom alatt, a hegy mélyében van elrejtve, mert Salamon király az első templom építetője tudta, hogy Nabukodonozor (Újbabilónia királya) majd le fogja romboltatni a zsidók szent templomát, ezért a legféltettebb ereklyéket egy senki által sem ismert szent helyen helyezték el a föld gyomrában. Elmondta azt is, hogy többféle legenda kering a Szent Grálról, illetve a frigládáról. A középkori legendák és apokrif iratok szerint a Szent Grál egy kehely, mely abból a smaragdból készült, mely Lucifer koronájából hullott ki, amikor Őt az Úr letaszította a mennyből, és ebbe a kehelybe folyt bele Jézus szent vére, amikor keresztre feszítették. Mások szerint viszont a kehely jáspisból van, és azóta vörös, mióta Jézus vére megfestette. A legenda szerint aki ebből a jáspiskehelyből iszik - vagy akár csak meglátja -, örökké fiatal marad. Ez a legenda a Mária kultusszal egyidejűleg, kb. a 11. században alakult ki. Egyesek szerint viszont a Szent Grál és a frigláda egy és ugyanaz a dolog, és a legismertebb legenda szerint - ahogyan azt az „Indiana Jones és az utolsó keresztes lovag” c. film is feldolgozza - a Szent Grál tulajdonképpen a zsidók és az isten között létrejött szövetség, tehát nem a kehely vagy egy láda, amelyben bizonyos feltételezések szerint a Tíz parancsolat írott változatát őrizték. A legvadabb feltételezések szerint viszont földönkívüliek által készített, varázserővel bíró tárgy vagy eszköz, amelyet az emberek kaptak ajándékba az ég urától.

A csoport nagy része őszinte érdeklődéssel figyelt Simonra, de persze voltak, akik csak a „pletykálkodással” voltak elfoglalva. Miközben halad-

tunk az óriási kőtömbökből faradott templomfal mellett, melyről tudni lehetett, hogy nem az itteni hegy kőzetéből faragták, viszont olyan elképesztő méretű kőtömbök voltak, hogy azokat még a mai modern technikával sem lehetne ideszállítani, egyik ámulatból a másikba estünk.

Miközben bandukoltunk, hirtelen ijedt kiáltás hallatszott a sor végéről: az egyik útitársunk rosszul lett! Mint a lányától megtudtuk, klausztrofóbiás volt - csak azt nem tudom, miért is jött le akkor velünk egy ilyen helyre, ahol a sejtelmesen halvány lámpafény mellett libasorban kellett bandukolni egymás után egy hatalmas, szűk folyosón több kilométeren át. Amikor erre az idegenvezetőnk figyelmét felhívták, már nem tehetett semmit: mélyen bent jártunk az alagútban. Simon abban bízott, hogy az alagút túlsó végén még nyitva találjuk a hátsó kijáratot, melyen át Antonius várába fel tudunk menni - de elszámította magát: mivel este kilenc órára kaptunk időpontot a rabbinikus alagútba, mire végigértünk rajta, itt már zárva volt a kapu. (Ez az Antonius-vár a kiindulópontja a Keresztútnak, itt látható a kőpadlóba vésvé az a római kori kockajáték, melyen nagy valószínűség szerint Jézus köpenyére is „sorsot vetettek”, mivel korabeli leírások szerint ennek a kockajátéknak a vesztesének járt a töviskorona is, mellyel Jézust megcsúfolták.)

Simon nagyon aggódott az útitársunkért, ezért siettetni próbálta a csoportot, de azért mielőtt elindultunk volna vissza ugyanazon a szűk folyosón, amin bejöttünk, feltette a szokásos kérdést:

- Mielőtt visszaindulnánk, van-e esetleg kérdése valakinek?

Erre a legostobább szőke útitársnőnk - aki az előző napokban is csupa „okos” kérdést tudott feltenni, és aki ma este - épp a hátunk mögött haladva - azzal volt elfoglalva, hogy a szobatársától hallott pletykákat továbbadja egyik újdonsült ismerősének (akit persze ezek a számára ismeretlen banki dolgozóról szóló hírek láthatóan nem is érdekeltek), most előre törtetett az útitársak között, és odaállt Simon elé:

- Mondd csak, Simon, akkor most tulajdonképpen hová dugták el a zsidók a frigyládát?

No ekkor robbant fel kis híján a mi bölcs idegenvezetőnk:

- Na induljunk kifelé, de gyorsan! Csak tudnám, minek beszéltem én az elmúlt másfél órában tinektek? - majd jóval halkabban, úgy, hogy ezt csak a férjem és én hallottuk, azt mormogta: „Ezt a tyúkot én még úgyis meg fogom ölni, mielőtt véget ér a körút”.

Hát ez a történet jutott eszembe a jáspisról... Nézzétek csak: mintha tényleg vér fröccsent volna szét a kőben!

Dél Tamás: A jáspis őrzője

Ott voltam,
mikor a lángokból
megkaptad az életet.
Annyiszor mondták már, hogy:
- Miért nem költözöl a városba?
- Miért vagy még mindig
a rezervátumodban?
- Mert rám bíztak,
hogy őrizzelek.

(Leopárd jáspis, tigrisszem)
Miért is megyek
egy szál íjjal
az erdőbe?
Ezt sem értheted.
Azért kutatom
nyomról-nyomra,
hogy ahol szikrázik
a tigris szeme,
s izzik még
a leopárd foltja;
a lángot, melyet ők
tőlem lopva eloroztak,
én most visszavegyem.

(Vulkán jáspis)
Teherhordónak
sem azért állok,
hogy mások
kacagjanak
szolgalelkűségemen.
Ők csúcsokat
akarnak hódítani.
Én a vulkánt keresem.
A dicsőséget
meghagyom nekik,
mert a Földnek
újra kibuggyanó,
forró lelkét
így tovább őrizhetem

(Picasso jáspis)
De, hidd el,
nem vagyok önző!
Ha egy
lánglelkű művész
kéri tőlem;
én boldogan átengedem.

Kutasi Horváth Katalin: Jáspisom lettél

Jáspisom lettél:
Növeltél lelki erőmet,
Újra és újra életerőt is adtál.
Elfogy reményem, hiába nyúlok érted,
Próbállak magamhoz vonni,
Elcsusszansz tőlem.

ASSZOCIÁCIÓK ÁSVÁNYOKRA 03.

Vesémbe láttál,
Csodáltad harmóniámat,
Szabadon jártunk-keltünk, igaz: időre.
Bár több időnk van, korlátoltabb lett létünk,
Egyre csak keressük békénk,
Hamuvá porlunk.

Magadba zártál,
Jó melegem megőrizted,
Lenyugvó napom sugarát gyűjtögetted.
Este, ha fázom, jó lenne visszakapni,
Bújj hozzám, meleg lesz újra,
Kihúlsz különben.

Gyenge volt szívem,
Fölötte hordtalak egyre,
Jól aludtam, hisz veled álmodtam gyakran.
Számba vennélek, jó lenne megtisztulni,
Tudni, hogy mi is a célunk,
S merni akarni...

Dobó Georgina (Canses): Jáspisok vagy borostyánok

Jáspist még nem láttam. Borostyánt már igen.
Hasonló színük lehet.
Az egyik ásvány. A másik drágakő.
Moszkva szíve.
Lelke azonban maga a Borostyánterem.
A szív dobog, a lélek vezet.
Szeretni ezen a Földön csak titkon lehet.

- Gósi Vali gondolatára asszociálva -

***

Lektorálta: Kutasi Horváth Katalin

---

*A Verslista honlapja:
<http://portal.verslista.hu>*

---

*A Képzeld el... irodalmi folyóirat honlapja:
<http://www.kepzeldel.hu>*

---

*Az Irodalom Feketen-Fehéren c. folyóirat honlapja:
<http://poeta.hu/feketen-feheren>*

---

*A Poéta Irodalmi Portál honlapja:
<http://www.poeta.hu>*
